

Den ekonomiska blåvalen I

Bertil Lindströms resonemang om kapitalistiska blåvalar [Lindström 1974] övertygar mig inte. Antag att jag fick exklusiv ägande- och jakträtt till ett antal blåvalar. Som ekonom, (kapitalistisk eller socialistisk, spelar ingen roll), skulle jag sträva efter att maximera avkastningen av denna resurs. I reala ekonomiska termer representerar valen en stor kvantitet lågvärdigt kött och matfett. Dess ekonomiska värde i övrigt (som sevärdhet t ex), är minimal och kan negligeras. Alltså skulle jag följa den historiska trenden och omvandla valarna till paketerade livsmedelsprodukter.

Biologiskt skiljer sig emellertid valen från sina substitut, höns och grisar t ex, genom en mycket långsam tillväxt. Jag skulle få vänta mycket länge, med stora reala förluster som resultat, på att låta en ny generation valar födas och växa till sig. På lång sikt är valen ekonomiskt hopplöst ineffektiv. Mitt kapital (nu i

form av valar) skulle växa i mycket snabbare takt, om jag kunde satsa det på grisuppfödning i stället.

För dagen representerar dock den mig tillhöriga valstammen en positiv tillgång. Givet det överlägsna grisalternativet, beter jag mig ekonomiskt helt rationellt genom att snabbast möjligt slakta ut mina valar och omedelbart därefter investera valavkastningen i grisuppfödning. Mitt beteende är inte märkvärdigare än när jord- och skogsbrukare övergår till mera högförädlade sorter av kossor, höns eller träd. En väl definierad äganderätt behöver således ingalunda rädda blåvalar eller något annat från utrotning.

Fil dr *Marian Radetzki*
Paris

Referenser

Lindström, B., [1974], "Valarna och det kapitalistiska systemet", *Ekonomisk Debatt*, årg 2, nr 2